

Komisyon Adı: Adalet Komisyonu

Konu: Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1)

Dönemi: 27

Yasama Yılı: 1

Tarih: 19/07/2018

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Adalet Bakanı; Adalet Komisyonu olarak şu anda gündemimize gelen Bazı Kanun Ve Kanun Hükmündeki Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ni görüşmeye başladık. Bu vesileyle öncelikle yasama dönemimizin bu ilk yasa teklifini görüşürken son derece titiz ve objektif davranmak zorunda olduğumuza işaret etmek istiyorum çünkü 2017 Anayasa değişiklikleriyle artık kanun tasarılarının olmadığı bu yeni dönemde, gerek komisyonların ve gerekse de yasama organı olan yüce Gazi Meclisimizin siyasi iktidarla organik bağ kurarak çalışmak yerine tam bir kanun koyucu gibi çalışması gerekmektedir.

Burada Komisyon üyelerine parti ayrımı gözetmeksizin şu hatırlatmayı yapmayı borç biliyorum: Tarihte nasıl anılacağımız, nasıl hatırlanacağımız bu koltukta oylarını aldığımız işçilerin, emekçilerin, memurların, kadınların, gençlerin, çocukların ve toplumun tüm kesimleri adına hangi kararları aldığımızla şekillenecek. Yani değerli üyeler, burada hiçbirimiz kendi genel başkanlarımıza bağlılığımızı bildirmek adına bulunmuyor, asıl bağlı olduğumuz halk adına, halkın hakkını savunmak adına burada milletin tamamını temsil ediyoruz. Bu sorumluluk sadece bugüne ait değil, düne ve yarına da olan borcumuzdur. Esas görevimizse temel hak ve hürriyetleri korumak, kollamak ve hukukun üstünlüğüne işlerlik kazandırmak ile demokrasimizi çağdaş Batı medeniyetleri seviyesine taşımak, hatta geçmek olmalıdır.

Değerli üyeler, Anayasa'mızın 80'inci maddesine göre kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak Türkiye Büyük Millet Meclisinin münhasır görev ve yetkisidir yani sadece ve sadece bizleri kendisini burayı

temsil etmemiz için gönderen halka aittir. Hiçbir zümreye, gruba, sınıfa ve güce bu yetki devredilemez.

Bugün burada konuşacağımız, konuştuğumuz konu alelade bir teklif değildir. OHAL'in tam da bittiği bugün de aslında OHAL'in uzatılıp uzatılmayacağını, kalıcı hâle getirilip getirilmediğini ya da getirilip getirilemeyeceğini konuşacağız. Biraz sonra maddeler üzerinde de ayrıntısıyla konuşacağız elbette. Burada çok kıymetli hukukçular var. Hepimiz hatırlayalım, herhangi bir yerde bir insanın hakkı çiğnenirse tüm insanlığın hakkı çiğnenmiş olur. Bizler tek bir hakkı dahi çiğnetmemek üzere burada görev yapmak zorunda değil miyiz?

Değerli milletvekilleri, kanun yapılırken en önemli husus, temel hak ve hürriyetlerin özüne dokunmamaktır. Bütün insanların insan olması hasebiyle sahip olduğu temel hak ve özgürlükler olarak tanımlanan insan hakları, insanlık onurunu korumayı amaçlar ve devletin var oluş nedeni olarak kabul edilir. Dolayısıyla devletin temel görevi insan hak ve özgürlüklerini korumaktır. İnsan hakları ihlali, başta insanlık onuru olmak üzere, insanlığın ve ahlaki değerlerin reddi demektir.

Sizlerle bazı rakamlar, istatistikler ve sonuçlar paylaşmak istiyorum. Çok üzücü olarak, bir hukukçu olarak hicap duyarak söylüyorum, Dünya Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde Türkiye, 113 ülke arasında 101'inci sırada, 103'e kadar gerilediğimizi söylüyor sayın vekilim. Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde iktidar üstünde en az denetimin olduğu ülkeler kategorisinde Türkiye, 113 ülke arasında 3'üncü sırada yani Türkiye'nin üstünde sadece Zimbabve ve Venezüella bulunuyor. Türkiye, Hükûmetin Şeffaflığı kategorisinde 113 ülke içinde 93'üncü sırada. Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'nde Türkiye, 180 ülke arasında 155'inci sırada. Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin adil yargılanma maddesini 20 kez, ifade özgürlüğüyle ilgili maddesini ise 28 kez ihlal kararıyla Avrupa ülkeleri arasında 1'inci sırada. Küresel Cinsiyet Uçurumu Raporu'na göre Türkiye 140 ülke arasında 2016 yılında 130'uncu sıradayken 2017 yılında 131'inci sıraya geriledi. Ceza mahkemelerinde çocuklara karşı işlenen suçlar kapsamında açılan dava sayısı 2010'da 16.135 iken, 2017'de bu rakam 158.343; artış yüzde 881. Peki ne diyeceğiz? Bu konuların tamamının altında tek bir mesele var: Adalet, adalet, adalet.

Bazılarımız daha önce birkaç kez, bazılarımız kısa bir süre önce bir yemin ettik; "Hukukun üstünlüğüne, demokratik ve laik cumhuriyete ve Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı kalacağıma..." dedik. Peki, hatırlayalım değerli hukukçu dostlarım; bundan uzun yıllar önce çoğumuz bir yemin daha ettik, avukat arkadaşlarım, hatırlayın: "Hukuka, ahlaka, mesleğin

onuruna ve kurallarına uygun davranacağıma namusum ve vicdanım üzerine ant içerim." dedik. Yani burada sadece halkın çıkarlarını, hakkını, hukukunu ne kadar temsil edip edemeyeceğimizi konuşup oylamayacağız; burada kısa süre önce ettiğimiz milletvekili yeminimizin gereğini, ondan daha önce de bazılarımızın ettiği avukatlık yeminimizi yerine getirip getirmediğimizi de oylayacağız.

Biraz sonra maddelerini tek tek görüşeceğimiz 25 maddelik yasa teklifi metnine baktığımızda genel anlamıyla Anayasa'ya aykırı hükümlerin bu teklifte açıkça, fütursuzca yer aldığını görüyoruz. Temel hak ve özgürlüklerin özüne dokunulduğunu ve esasen sadece belli dönemlerde ve istisnai olması gereken olağanüstü hâlin üç yıl için kalıcı hâle getirilmek istendiğini açıkça anlıyoruz. Yasamanın ve iktidarların en başta görevi insan hakları ve tüm temel hak ve hürriyetleri korumak, kollamak ve işlerlik kazandırmaktır. Mevcut teklif demokrasi yolunda Türkiye'nin en önemli ayıbı olacak ve son verildiği söylenen, çok isabetli olarak son verilmiş olan OHAL'i kalıcı hâle getirmeye matuf olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan; genel olarak bu teklife baktığımızda OHAL'in uzaması için üç ayda bir Meclis onayı gerekiyordu; bu teklifle bırakın üç ayı, OHAL üç yıl uzatılıyor. Öyle maddeler var ki -tek tek tartışacağız- OHAL'i dahi aranır hâle getiriyor. İhraçlar ve kayyumlar üç yıl daha sürdürülmek isteniyor. Anayasa'ya ve tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmelere aykırı şekilde gözaltı süreleri belirlenmiş; valilere, yurttaşlara ilden çıkarma ya da o ile sokmama hakkı getiriliyor.

Bir örnek vereyim: 15 Temmuz 2016 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanı bir çağrıda bulundu. Çok isabetli olarak halkı demokrasiye sahip çıkmaya çağırdı ve halkımız yüzlerce şehit, yüzlerce yaralı, gazi verme pahasına demokrasiye sahip çıktı, değil mi? Peki, o gün bazı alçak FETÖ mensubu valiler halkın sokağa çıkmasını yasaklasaydı ne yapacaktık? Bir kanunu yaparken bugünü değil, yarını, yarınları ve tüm olasılıkları düşünmek zorunda değil miyiz?

Bakın, teklifle 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu yürürlükten kaldırılıyor ancak diğer maddelerde sarayın sıkıyönetimi gelecek.

Sayın milletvekilleri, biraz hatırlayalım. İnsan hafızasının unuttuğu vakasını biliyoruz. İki yılda OHAL tam 7 kez uzatıldı, 36 tane KHK yayınlandı ve maalesef en son 24 Haziran seçimleri de OHAL koşulları altında gerçekleştirildi. Peki, OHAL'de neler oldu? Olağanüstü hâle birlikte laiklik, eşitlik, insan hakları, demokrasi, özgürlük ve hukukun üstünlüğü

ilkeleri rafa kaldırıldı. Şu anda beş dakika ilerimizde İnsan Hakları Heykeli bile dört yüz yirmi gündür tutuklu; bir yere gitmez, çevresini çevrelemeye, hele onu kelepçelemeye hiç de gerek yok. 12 Eylül askerî darbesiyle karşılaştırılan OHAL tablosunun Türkiye'ye açtığı yarayı ve OHAL rejiminin 12 Eylül askerî darbesini dahi solladığını göreceksiniz.

Birkaç örnek vereyim: 20 Temmuz OHAL darbesi sonrası 129.410 kişi kamudan ihraç edildi, bu rakam 12 Eylül darbesinde 4.891. 12 Eylül darbesi sonrasında hakkında işlem yapılan öğretmen sayısı 3.854 iken OHAL rejiminde bu 61 bini aştı. OHAL rejiminde görevden alınan subay ve astsubay sayısı 7.267 iken 12 Eylül sonrası bu rakam 2 bindi. OHAL sonrası ihraç edilen akademisyenlerin sayısı 5.705 iken bu rakam 12 Eylül askerî darbesinde sadece 120'dir. OHAL sonrası 4.560 hâkim ve savcı 12 Eylül sonrası da 47 hâkim ve savcı görevinden alındı. Soruyorum bir hukukçu olarak, baro başkanlığı yapmış bir avukat olarak: 4.500 hâkim ve savcıyı adalet teşkilatına kim aldı? OHAL süresince 209, 12 Eylül darbesi sonrası 31 gazeteci tutuklandı.

Değerli arkadaşlar, seçimler kısa bir süre önce oldu. Hep temsilcilerine bakarız, halkımız bizi buraya taşıdı ise en öncelikli isteği OHAL'in kaldırılmasıdır. Tüm partilerimiz seçim meydanlarında OHAL'in sona ereceği sözünü verdik, iyi de ettik. Halkımız OHAL'in adının değil, kendisinin bizatihi kaldırılarak yeniden huzur ve demokrasi ortamına geçilmesini istemektedir. Unutmayın ki bu, iktidar partisinin de en önemli seçim vaadiydi. Dün akşam itibarıyla OHAL kalktı. Eğer biz buradan bu yasa teklifini kabul eder de yarın Meclisten geçirirsek OHAL'in üç yılına kalacağını getireceğiz.

Sayın milletvekilleri, son sözüm: Bizlerin görevi Gazi Meclisimizi daha etkin çalıştırmak ve asli görevimiz olan yasalaştırma faaliyetlerini insan hakları ve temel hak ve hürriyetleri koruyarak ve gözeterek demokrasimizi güçlendirmek ve hukukun üstünlüğü ilkesine işlerlik kazandırmaktan ibarettir. Hadi gelin bunu bu kez yapalım.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım.